

กว่าจะมาเป็น นวัตกรรม สสส.

เพราะความยั่งยืนไม่ได้หมายถึงการอยู่นิ่งอยู่กับที่

แต่ต้องมีการพัฒนาตัวเองไปเรื่อยๆ

มิเช่นนั้นอาจกลายเป็นความล้าสมัย ไม่ทันยุค ทันสถานการณ์ของสังคมที่เคลื่อนไปอย่างรวดเร็ว

ย้อนกลับไปเมื่อ 15 ปีที่แล้ว การก่อตั้งสำนักงานกองทุนสนับสนุนและสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ถือว่าเป็นการสร้างเครื่องมือเพื่อเปิดพื้นที่ทางสังคมและปัญญา นับเป็นอีกหนึ่งนวัตกรรมทางสังคมที่สำคัญของประเทศไทย ด้วยแนวการสร้างเสริมสุขภาพของคนไทยให้มีสุขภาพะทั้งด้านร่างกาย จิต ปัญญา สังคม โดยใช้กลยุทธ์"ไตรพลัง"ในการขับเคลื่อนงาน ด้วยการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมระดับบุคคล การสร้างเสริมความเข้าใจสุขภาพเป็นเครื่องมือหลักอย่างหนึ่งในการสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อม การปรับทัศนคติ และพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน ให้ลดปัจจัยเสี่ยง และสร้างเสริมปัจจัยการมีสุขภาพที่ดี รวมทั้งมีส่วนร่วมสนับสนุนในการสร้างสังคม และผลักดันนโยบายที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน

นวัตกรรมสังคมคืออะไร?

เมื่อเอ่ยถึงคำว่า "นวัตกรรม" คนมักนึกถึงการคิดหรือประดิษฐ์อะไรใหม่ๆ ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่การจะแก้ไข้ปัญหาและพัฒนาทางเศรษฐกิจสังคมของประเทศได้อย่างแท้จริงนั้น "นวัตกรรมสังคม" ก็สำคัญไม่น้อยไปกว่านวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

"นวัตกรรมสังคม" (Social Innovation) ไม่ใช่คำใหม่ในสังคมไทยอีกต่อไป มีผู้ให้คำนิยามไว้หลากหลาย แต่ใจความสำคัญคือ การคิดค้นและทำอะไรใหม่ในทางสังคม เป็นนวัตกรรมใหม่ทางความคิดที่พัฒนาสังคมและช่วยส่งเสริมความสามารถทางสังคม (Caulier-Grice, 2010) ตั้งแต่ระบบการศึกษา การพัฒนาชุมชน สุขภาพ รวมไปถึงเรื่องอื่นๆ เพื่อพัฒนาสังคมให้ยั่งยืน เป็นรูปแบบของการสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การปฏิรูปสถาบัน หน่วยงาน หรือนโยบายใหม่ๆ (Damanpour, 1991; Drazin, Glynn, & Kazanjian, 1999; Gryskiewicz, 2000) ต้องเริ่มต้นด้วยความคิดสร้างสรรค์หรือแรงบันดาลใจที่อยากให้เกิดสิ่งดีๆ ขึ้นในสังคม และมีพลังเปลี่ยนแปลงสังคม ประเด็นสำคัญของนวัตกรรมอยู่ที่ว่า เป็นความคิดหรือแนวคิดใหม่ๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (Mulgan, Geoff, et al., 2007)

แม้จะเป็นเรื่องยากกว่าที่จะนิยามและมองให้เห็นได้ว่าการคิดค้นหรือประดิษฐ์อะไรใหม่ๆ ทางสังคมคืออะไร แต่การส่งเสริมให้คนในองค์กร/ชุมชนคิดสร้างสรรค์ มีจิตสำนึก เป็นคนที่มีคุณภาพมากขึ้น เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างไม่ต้องสงสัย

นวัตกรรม สสส. : นวัตกรรมสร้างเสริมสุขภาพ ลดปัจจัยเสี่ยง และสร้างปัจจัยเสริมทางสุขภาพ

ในส่วนของ สสส. ทุกสำนักต่างก็มีนวัตกรรมของตนเอง หากแต่มีลักษณะร่วมคือ เป็นนวัตกรรมเพื่อดำเนินการด้านสร้างเสริมสุขภาพในหลากหลายรูปแบบ ทั้งชิ้นงาน กระบวนการทำงาน กลไก และองค์ความรู้ โดยมีองค์ประกอบ 3 ประการคือ 1) มีพื้นฐานมาจากปัญหา 2) เป็นวิธีการใหม่ และ 3) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ตอบโจทย์การแก้ปัญหาสังคมด้านสุขภาพ และสร้างสังคมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี โดยมีกลยุทธ์ “ไตรพลัง” ในการทำงานร่วม นั่นคือ การสร้างองค์ความรู้ การขับเคลื่อนทางสังคม และการกำหนดนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(ข้อมูลเพื่อทำ Info Graphic)

ยุทธศาสตร์ไตรพลัง

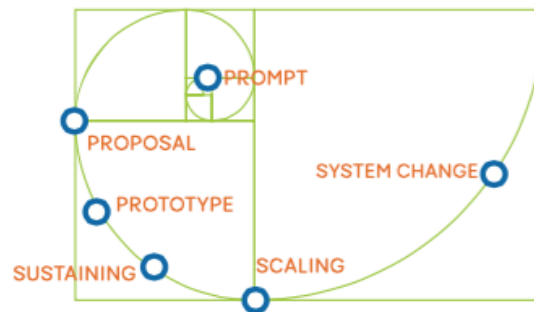
- การสร้างองค์ความรู้ (Knowledge) ต้องมีความรู้เพียงพอเพียง ต่อเนื่อง เท่าทันสถานการณ์ และเหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมาย
- การขับเคลื่อนทางสังคม (Social Movement) ต้องระดมพลังในการทำงาน มีเป้าหมายร่วม มีทักษะในการทำงานร่วมกัน มีเครือข่ายเชื่อมโยงกัน
- การกำหนดนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Policy) เป็นการขยายการมีส่วนร่วมให้กว้างขวางขึ้น การสร้างนโยบายและกฎระเบียบทำให้เกิดระบบที่ยาวนาน ยั่งยืนนโยบาย/กฎระเบียบได้จากความรู้และเป็นที่ยอมรับจากสังคม ย่อมจะยิ่งทำให้เกิดความร่วมมือในทางปฏิบัติอย่างยั่งยืน

กว่าจะมาเป็นนวัตกรรม สสส.

ฝ่ายสนับสนุนงานนวัตกรรม สสส. ใช้โมเดลก้นหอย (Spiral Model) เพื่อสร้าง ค้นหา เสริมพลัง พัฒนาศักยภาพ และยกระดับโครงการและเครื่องมือทำงานให้เป็น “นวัตกรรมเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ” เนื่องจากเป็นโมเดลที่สามารถอธิบายถึงกระบวนการที่ก่อให้เกิดนวัตกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นวิธีการพัฒนาแบบหมุนรอบตามขั้นตอนที่ทำให้เกิดความรู้ ประสบการณ์ใหม่แบบไม่รู้จบ เป็นวงจรหมุนเวียนที่หมุนเป็นเกลียว ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ความท้าทายสำคัญของการผลักดันให้ภาคีเครือข่าย สสส. สร้างนวัตกรรมเพื่อสุขภาพคือ การทำให้ ภาคีเครือข่ายทราบและสามารถตระหนักได้ว่า สิ่งที่ดำเนินการอยู่นั้นเป็นนวัตกรรมหรือไม่ อยู่ในขั้นตอนไหนของนวัตกรรม และสามารถข้ามไปสู่ขั้นที่ก้าวหน้าได้อย่างไร ... นี่จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมภาคีเครือข่ายจึงควรรู้จักโมเดลก้นหอยและกระบวนการของนวัตกรรมทางสังคม

รูปแบบของโมเดลก้นหอยแสดงให้เห็นว่า แต่ละขั้นตอนของการเกิดนวัตกรรมทางสังคม จะมีการระบุถึงวิธีการหรือกระบวนการบางอย่างในการก้าวข้ามไปสู่ขั้นที่สูงกว่า และขั้นตอนเหล่านี้อาจไม่มีความต่อเนื่องตามลำดับเสมอไป บ้างครั้งมีการกระโดดข้ามขั้น หรือย้อนกลับไปสู่จุดเดิม หรือจุดเริ่มต้น ตามแต่สถานการณ์ (Murrat et. al., 2010) ซึ่งรูปแบบที่นิยมใช้มากที่สุดคือ 6 ขั้นตอนของ Open Book of Social Innovation โดย The Young Foundation สหราชอาณาจักร

ที่มารูป : Open Book of Social Innovation

ขั้นตอนของกระบวนการของนวัตกรรมทางสังคม ตามแนวคิดโมเดลก้นหอยของ Open Book of Social Innovation

ขั้น 1	Prompts	รับรู้ถึงปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และ ความต้องการได้ และมีไอเดียในการ แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - แรงบันดาลใจ (Inspiration) - ปัญหา (Problems) - สาเหตุของปัญหา (Causes of problems) - หลักฐาน (Evidences) - ความต้องการและความสามารถ (Needs and capacities)
ขั้น 2	Proposals	มีแผนการทำงาน วิธีการทำงานที่เป็น	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมไอเดีย (Framing Ideas)

		วิธีการที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม	<ul style="list-style-type: none"> - ออกแบบกระบวนการ (Design Methods) - วางแผน (Planning) - ระบุการมีส่วนร่วม (Identify incentive to participate)
ขั้น 3	Prototypes	ปฏิบัติงานตามแผนการทำงาน มีการวัดผล การประเมินผลการทำงาน และสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเพื่อพัฒนางาน	<ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบ (Testing) - มีการวัดผลความสำเร็จ (Measure of success) - มีผลผลิต (Output) / เกิดผลลัพธ์ (Outcome) - สร้างเครือข่ายใหม่ๆ (Creating real network)
ขั้น 4	Sustaining	มีแหล่งทรัพยากรที่สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง ยุทธศาสตร์การทำงานที่ชัดเจน มีแผนการทำงานในระยะยาวที่ไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณของ สสส. มีโมเดลธุรกิจ/แผนธุรกิจ (กรณีเป็น product)	<ul style="list-style-type: none"> - มีงบประมาณ/แหล่งงบประมาณสำหรับอนาคต (Secure Finance to future / Resource of Fund) - มีกลยุทธ์และผลการดำเนินงานที่ชัดเจน (Specific Tactics / Evidence) - มีแผนธุรกิจ (Business Model)
ขั้น 5	Scaling	ขยายการทำงานโดยสามารถถ่ายทอดสร้างให้เกิดแรงบันดาลใจ มีเครือข่ายที่เข้มแข็งใน	<ul style="list-style-type: none"> - ทำตาม/แลกเปลี่ยน/แพร่กระจาย (Copying/Sharing/Diffusion) - สร้างแรงบันดาลใจ (Inspire) - ร่วมมือ/สร้างเครือข่าย (Collaborative/Networking)

		การขยายการทำงาน ในประเด็นที่ เกี่ยวข้อง ประเด็น การทำงานอื่นๆ หรือ พื้นที่อื่นๆ ผลิตเพื่อ วางจำหน่าย (กรณี เป็น product)	- รณรงค์/สร้างความตระหนัก/การสนับสนุน (Campaign / Awareness Raising / Advocacy / Campion)
ชั้น 6	System Change	เปลี่ยนความคิด ทัศนคติ ค่านิยม การ ขับเคลื่อนทางสังคม นโยบาย กฎ ระเบียบ สร้างระบบการ ทำงาน/ประเด็นใหม่	- เกิดการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social movement) - เกิดนโยบาย/กฎหมาย/กฎ/ระเบียบใหม่ (Policy/Law/Regulation/Legislation) - เปลี่ยนแนวคิดและทัศนคติ (Changing Mindsets & Attitude) - สร้างบริบท/สิ่งแวดล้อมใหม่ (Create new context)

อย่างไรก็ตาม การประเมินการของนวัตกรรมทางสังคมทั้ง 6 ชั้นตอนนั้น ส่วนใหญ่มีอัตราความสำเร็จต่ำกว่า 10% (Wyatt, 2014) สาเหตุหลักที่นวัตกรรมไม่ประสบความสำเร็จมีหลายประการเช่น การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่ไม่ถูกต้อง การขาดการมีส่วนร่วมและการไม่คำนึงถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การไม่พัฒนาเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การขาดการวิเคราะห์ช่องว่างและจุดอ่อน รวมทั้งการขาดการสื่อสารกับส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (Diaz, 2014) การขาดทักษะที่จำเป็น การขาดความตระหนักในการดำเนินการ การขาดเงินทุนสนับสนุน ฯลฯ รวมทั้งการละดับขั้นตอนการตัดสินใจภายในหน่วยงานมากเกินไป เป็นต้น (Murray et al., 2010)

ถอดรหัสนวัตกรรม สสส.

ที่ผ่านมา สสส. ได้ให้การสนับสนุนการภาคีเครือข่ายสร้างนวัตกรรมมากมายทั้งที่ตอบโจทย์สำหรับคนวงกว้าง และเฉพาะกลุ่ม เช่น *FeelFit@ เครื่องวัดและติดตามการมีกิจกรรมทางกาย* เป็นเครื่องวัดและติดตามการมีกิจกรรมทางกายในชีวิตประจำวัน เพื่อตรวจวัดค่าการเผาผลาญพลังงานระยะเวลาในการมีกิจกรรมทางกายในชีวิตประจำวัน ตามข้อเสนอแนะขององค์การอนามัยโลก โดยแบ่งระดับการมีกิจกรรมทางกาย 3 ระดับตามค่าอัตราการสังเคราะห์พลังงานในขณะที่ทำกิจกรรม โดยเครื่อง

จะวัดอัตราการเคลื่อนไหวของร่างกายมนุษย์ ซึ่งจะถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อคำนวณหาอัตราการใช้พลังงานจากการใช้ออกซิเจนเทียบกับน้ำหนักตัว โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับตามกิจกรรมแต่ละประเภท

อีกตัวอย่างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การแก้ปัญหาความเสี่ยงทางสุขภาพ คือ **กระชังว่ายน้ำ** เพื่อฝึกทักษะการว่ายน้ำรอดชีวิตสำหรับเด็ก แก้ปัญหาการเสียชีวิตของในเด็กกลุ่มอายุน้อยกว่า 10 ปี ซึ่งมีสาเหตุหลักจากอุบัติเหตุการจมน้ำ โดยเฉพาะในช่วงปิดเทอม เป็นการศึกษาสร้างสระว่ายน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยใช้หลักการเดียวกับกระชังเลี้ยงปลา คือใช้ไม้ไผ่เพื่อจำกัดพื้นที่ที่กว้าง ยาว และลึก ให้เป็นสระว่ายน้ำ เพื่อให้เด็กในชุมชนเข้าถึงสระว่ายน้ำ และใช้เป็นแหล่งฝึกทักษะการว่ายน้ำอย่างปลอดภัย นอกจากนี้ ยังมีการทำสระว่ายน้ำชั่วคราวบนบก เป็นลักษณะสระว่ายน้ำเคลื่อนที่ ทำจากท่อเหล็กโปร่งปูด้วยผ้าใบหนาเพื่อรองรับน้ำปริมาณมาก สามารถถอด ประกอบใหม่ได้

ส่วนนวัตกรรมแนวตอบโจทย์ในชุมชนอย่าง **กิจการร้านน้ำชาเพื่อชุมชน** กิจกรรมที่สร้างการเรียนรู้ภายใต้วิถีมุสลิมที่ถูกต้อง โดยการชักชวนเด็กและเยาวชนที่เสี่ยงต่อปัญหาเสพติดเข้ามาทำกิจกรรมกับมัชยิด โดยชักชวนให้เด็กและเยาวชนที่เข้ามาเรียนศาสนา มาร่วมขายน้ำชา ฝึกทักษะอาชีพ และการทำอาหารที่บ้าน โดยทุกคนช่วยงานตามที่ได้ทำตามความสามารถ เช่น ขายน้ำชา ล้างจาน เก็บเงิน และทำบัญชี แล้วกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ไปชวนคนอื่นๆ อาจจะเป็นกลุ่มเสี่ยงและไม่เป็นกลุ่มเสี่ยงก็ได้ มามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ร้านน้ำชา ส่วนกำไรจากการขายและการบริจาค แยกนำไปจัดตั้งเป็น "กองทุนน้ำชา" เพื่อเป็นกองทุนเกี่ยวกับการศึกษาของเด็กและเยาวชนในชุมชนต่อไป

(ล้อมกรอบ)

ตัวอย่างนวัตกรรม สสส.

- สสส. ได้แบ่งนวัตกรรมที่คิดค้นและทดลองใช้แล้วประสบความสำเร็จออกเป็น 4 หมวดคือ
- **นวัตกรรมเพื่อสร้างสังคมสุขภาวะผ่านสังคมดิจิทัล (Digital Wellness Community)** เช่น INNOWHALE ชุมชนจิตอาสา พัฒนานวัตกรรม สร้างแรงบันดาลใจให้คนหลากหลายสาขาอาชีพมาร่วมกันพัฒนานวัตกรรมสาธารณะ เพื่อแก้ปัญหาสังคม และเผยแพร่กรณีศึกษาของนวัตกรรมสู่ภาวะที่น่าสนใจทั้งในและต่างประเทศ
 - **นวัตกรรมเพื่อสุขภาพ (Innovation for Health)** เช่น UNIT ล้างไต สำหรับผู้ป่วยที่ต้องการล้างไตด้วยตัวเอง, ที่นอนน้ำยางพารา : ป้องกันแผลกดทับและที่นอนสุขภาพ, เครื่องตรวจความเค็มในอาหารและปัสสาวะเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพของประชาชน,

เครื่อง FeelFit@ เครื่องวัดและติดตามการมีกิจกรรมทางกาย, Doctor me application เพื่อสุขภาพคนไทย

- **นวัตกรรมเพื่อการเกิดสังคมสุขภาวะ (Community Wellness)** เช่น ธนาคารเห็ด ฝ้าย ระวังและส่งเสริมการลด ละ เลิก เห็ด ฝ้าย ให้คนอยากเลิกเห็ดฝ้ายทดลองเลิก, กองทุนน้ำชาใน มัสยิด ซึ่งเป็นกิจการเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน และชุมชน ในลักษณะเพื่อนชวนเพื่อน ให้เลี้ยง ยาเสพติด รวมทั้งการฝึกอาชีพ และลดพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ, กระบวนการสร้างสรรค์ แคมเปญการตลาดเพื่อสังคมของ สสส., โปรแกรมระบบข้อมูลตำบล (ตำบลสุขภาวะ) / เครื่องมือส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชน, กลไกสภาผู้นำชุมชน ในการขับเคลื่อนชุมชนนำอยู่ ถอนข้าวเหนียว ต้นแบบสงกรานต์ปลอดเห็ดฝ้าย เป็นต้น
- **นวัตกรรมการพัฒนากระบวนการทำงาน (Process Improvement)** เช่น วิจัยวิทยาการ สำรวจสถานการณ์คนไร้บ้าน, การตรวจสอบคุณภาพข้อเสนอโครงการ สสส.
- **นวัตกรรมเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะ (Living Deconstruction)** เช่น การปรับสภาพบ้านเพื่อคนพิการและผู้สูงอายุโดยชุมชน เป็นต้น

ยกระดับนวัตกรรม สสส.สู่ Start up : เพิ่มคุณค่านวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ

ปัจจุบัน สสส. มีนวัตกรรมเพื่อสุขภาพสุขภาพจำนวนมาก และกำลังพยายามยกระดับ ให้มีการ ใช้งานในวงกว้าง เพิ่มทั้งคุณค่าและมูลค่า สอดคล้องกับกระแสของโลกที่มีความตื่นตัวทางเทคโนโลยี และนวัตกรรม กระแสการเกิดสตาร์ทอัพ และผู้ประกอบการหน้าใหม่ที่ทำงานเพื่อสังคมที่เริ่มมีมาก ขึ้นๆ

สสส. ได้เปิดพื้นที่ให้นักวิจัย และนักลงทุน รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิด้านนวัตกรรมได้มาพบกัน เช่น การจัดงาน "HealthTech4Good Forum แก้ปัญหาสุขภาพคนไทยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม" มีการจัดประกวดนวัตกรรม และกิจกรรมเสวนา ให้ความรู้และแรงบันดาลใจ เชิญนักลงทุนมาให้ แนวทาง-แนวคิดการตลาด เพื่อให้เครือข่ายและผู้ประกอบการเอาไปปรับใช้

"นวัตกรรมของไทยมีเยอะ แต่จะอย่างไรให้มาเจอกันระหว่างคนคิด โจทย์และคนต้องการ แก้ไขปัญหา เราจึงสร้างเวทีรองรับให้เจอกัน นวัตกรรมต้องมีความรู้ทักษะที่ถูกด้าน การสร้างนวัตกรรม ต้องสร้างจากทางแก้ของปัญหาจริงที่เกิดขึ้น ผลิตแล้วต้องมีคนใช้และทำให้เกิดคุณค่าจริง" ดร.ณัฐ

พันธุ์ ศุภกา ผู้อำนวยการฝ่ายสนับสนุนงานนวัตกรรมและผู้อำนวยการสำนักพัฒนาภาคีสัมพันธ์และ
วิเทศสัมพันธ์ สสส. กล่าวในมุมมอง สสส. ที่มีบทบาทในการผลักดันนวัตกรรมสังคมด้านสุขภาพ

สร้างนวัตกรรมรุ่นใหม่ใส่ใจการสร้างเสริมสุขภาพ

นอกจากนี้ สสส. ยังได้จัดโครงการประกวดนวัตกรรมสร้างเสริมสุขภาพ (THAIHEALTH INNO Awards) เปิดโอกาสให้กับเยาวชนคนรุ่นใหม่ระดับมัธยมทั้งต้นและปลาย และอาชีวศึกษา ได้
สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมสร้างเสริมสุขภาพ ทั้งในรูปแบบแนวคิด โครงการ หรือสิ่งประดิษฐ์ที่เกิดขึ้น
จากการผสมผสานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์บนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อช่วยลด
พฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ หรือส่งเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดีในด้านสุขภาพกาย จิตใจ ปัญญา และสังคม
เป็นการบ่มเพาะทักษะความรู้ ความสามารถของเยาวชนด้านการวิจัย ประดิษฐ์ คิดค้น สร้างสรรค์
นวัตกรรม และเพิ่มความเข้าใจในการต่อยอดผลงานและพัฒนาให้เกิดขึ้นได้จริง

กล่าวโดยสรุป การพัฒนานวัตกรรมทางสังคมมีความคล้ายคลึงกับการพัฒนานวัตกรรมทั่วไป
นั่นคือเริ่มจากปัญหาที่พบและความต้องการ แล้วจึงรวบรวมปัญหาและสร้างนวัตกรรมขึ้นเพื่อนำไป
แก้ปัญหา หรือพัฒนาการทำงาน โดย**ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงไปเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง เพราะนวัตกรรม
เป็นวงจรที่หมุนแบบไม่รู้จบ มิเช่นนั้นก็จะถูกแทนที่ด้วยนวัตกรรมอื่นๆ**

ดูรายละเอียดนวัตกรรม สสส. เพิ่มเติมได้ที่ **หนังสือถอดรหัสนวัตกรรม สสส. เล่ม 2**
<http://resource.thaihealth.or.th/library/hot/15999> (หน้า 15 – 118) รวบรวมผลงาน
นวัตกรรมสร้างเสริมสุขภาพของภาคีเครือข่าย สสส. 15 ผลงาน พร้อมขั้นตอนของกระบวนการทาง
นวัตกรรม ตั้งแต่การรวบรวม จัดหมวดหมู่ และฉายภาพให้ท่านผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้เข้ามานั่งอยู่ใน
ห้องประชุมตั้งแต่เริ่มต้นในการสร้างนวัตกรรมแต่ละชิ้น จำนวน 15 ผลงาน จากหลากหลายสำนัก
และความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อม
ที่เกี่ยวข้อง แสดงถึงความพยายามไม่รู้จบของภาคีเครือข่ายในการสร้างสังคมเพื่อสุขภาพ

สำหรับผู้สนใจอ่าน Open Book of Social Innovation โดย The Young Foundation
ดาวน์โหลด ได้ที่ <https://youngfoundation.org/wp-content/uploads//10/2012The-Open-Book-of-Social-Innovation.pdf>

บรรณานุกรม

ดร.กาญจนา แสงล้อมสุวรรณ. นวัตกรรมทางสังคม: ประโยชน์ที่มีมากกว่าที่คิด. Executive Journal, หน้า 12-15. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ดร.ณัฐพันธุ์ สุกกา (2561, 18 มกราคม) ผู้อำนวยการฝ่ายสนับสนุนงานนวัตกรรมและผู้อำนวยการสำนักพัฒนาภาคีสัมพันธ์และวิเทศสัมพันธ์ สสส. (สัมภาษณ์)

นวัตกรรมเพื่อสังคม (Social Innovation). (2560, 14 กรกฎาคม). สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. สืบค้นจาก <http://www.nia.or.th/socialinnovation/index.php/2017/07/14/article/>

ประเวศ วะสี. (2013). นวัตกรรมทางสังคมกับการพัฒนาประเทศ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). ISBN/ISSN: 9786167790145

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). ถอดรหัสนวัตกรรม สสส. เล่ม 1

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). ถอดรหัสนวัตกรรม สสส. เล่ม 2

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (จากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ). (2560, 3 มีนาคม).

Health Tech นวัตกรรมสุขภาพเปลี่ยนโลก. สืบค้นจาก

<http://www.thaihealth.or.th/Content/35651/%27HealthTech/%27%20%E0%B8%99%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%82%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%A2%E0%B8%99%E0%B9%82%E0%B8%A5%E0%B8%81.html>

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (จากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ). (2561, 5 มกราคม). THAIHEALTH INNO Awards ปันนวัตกรรมรุ่นใหม่หัวใจรักสุขภาพ. สืบค้นจาก

<http://www.thaihealth.or.th/Content/40129THAIHEALTH%20INNO%20Awards%20%E0%B8%9B%E0%B8%B1%E0%B9%89%E0%B8%99%E0%B8%99%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B9%88%E0%B8%99%E0%B9%83%E0%B8%AB%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%AB%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B9%83%E0%B8%88%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%82%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E.html>

Murray R., Caulier-Grice J., Mulgan G. (2010). The Open Book of Social Innovation. The Young

Foundation. Retrieved from <https://youngfoundation.org/wp-content/uploads/2012/10/The-Open-Book-of-Social-Innovationg.pdf>

